

دارایی مشهود و نامشهود چیست و چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟

دارایی مشهود و نامشهود دو مورد از مهم‌ترین مفاهیمی هستند که هر حسابداری باید با آنها و نحوه ارزش‌گذاری‌شان آشنایی داشته باشد. این دارایی‌ها اهمیت بالایی برای سازمان‌ها دارند. به همین دلیل، در این مطلب به معرفی دارایی مشهود، دارایی نامشهود و تفاوت بین آنها می‌پردازیم.

کلیک کنید

برای دریافت دمو نرم افزارهای مالی

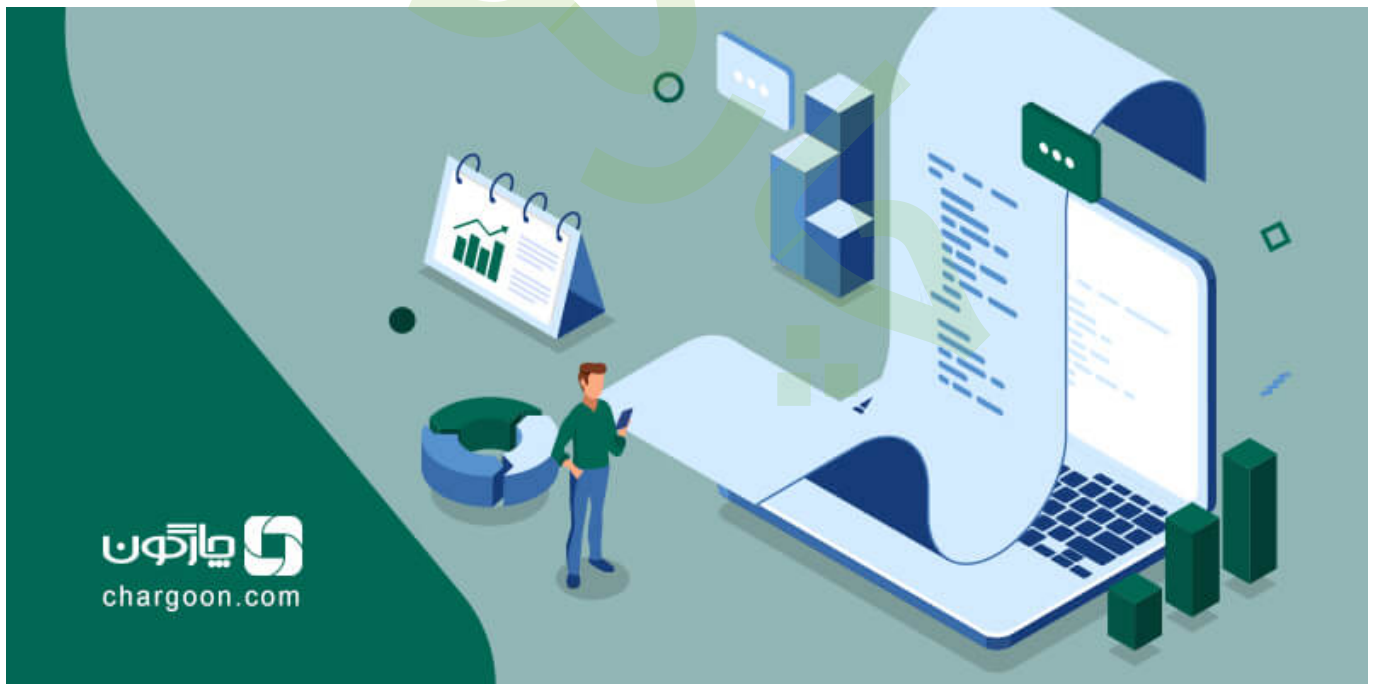
یکی از ساده‌ترین روش‌ها برای محاسبه ارزش دارایی‌ها و ثبت آنها در اسناد مالی شرکت، استفاده از [نرم‌افزارهای مالی](#) جدید است.

دارایی مشهود چیست؟

دارایی مشهود به دارایی‌های فیزیکی سازمان گفته می‌شود که قابل دیدن، لمس کردن و اندازه‌گیری هستند. این نوع از دارایی‌ها در عملیات‌های روزانه یک سازمان مانند تولید

محصولات و خدمات نهایی به کار می‌روند. انواع زمین و ساختمان، تجهیزات و ماشین‌آلات، وسایل نقلیه، لوازم اداری و مبلمان، موجودی کالا و... جزء دارایی‌های مشهود محسوب می‌شوند.

دارایی‌های مشهود را می‌توان فروخت و به پول نقد تبدیل کرد و ارزش بازار آن‌ها هم مشخص است. به همین دلیل، محاسبه ارزش دارایی‌های مشهود خیلی سخت به نظر نمی‌رسد. با این حال محاسبه ارزش این دارایی، اهمیت زیادی برای سازمان دارد، چرا که در زمان‌هایی که سازمان با مشکلات مالی مواجه می‌شود می‌تواند به عنوان راه نجات سازمان در نظر گرفته شود.

انواع دارایی مشهود در حسابداری

محاسبه و ثبت ارزش دارایی‌های مشهود از نامشهود ساده‌تر است اما باز هم پیچیدگی‌های کمی دارد. به عنوان مثال، این اموال در طولانی‌مدت دچار استهلاک می‌شوند و ممکن است ارزش آن‌ها کم شود. در حالت کلی، دارایی‌های مشهود به دسته‌های زیر تقسیم می‌شوند:

- دارایی مشهود استهلاک‌پذیر
- دارایی مشهود استهلاک‌ناپذیر
- دارایی مشهود با طول عمر زیاد
- دارایی مشهود با طول عمر کوتاه

توجه به این نکته ضروری است که تنوع دارایی‌های مشهود استهلاک‌ناپذیر بسیار کم است. به عنوان مثال، زمین یکی از این دارایی‌ها است که در اثر گذر زمان مستهلاک نمی‌شود و ارزش بیشتری پیدا می‌کند؛ در حالی که ساختمان و ماشین‌آلات (در صورت استفاده) به شدت مستهلاک می‌شوند.

دارایی نامشهود چیست؟

دارایی نامشهود به آن دسته از دارایی‌های سازمان گفته می‌شود که موجودیت فیزیکی ندارند اما ارزشمند هستند و به کسب درآمد در سازمان کمک می‌کنند. این دسته از دارایی‌ها قابل دیدن یا لمس کردن نیستند اما به کسب منافع اقتصادی در آینده منجر می‌شوند. به عنوان مثال، موارد زیر از جمله مهم‌ترین دارایی‌های نامشهود محسوب

می‌شوند:

• حق اختراع (حقوق انحصاری برای اختراعات)

• علائم تجاری مانند لوگو و نام برند

• سرقتی

• نرم‌افزارها (در صورتی که مالکیت نرم‌افزار متعلق به سازمان باشد)

ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود اغلب سخت‌تر از ارزش‌گذاری دارایی‌های مشهود است.

لازم به ذکر است دارایی‌های نامشهود عمر مفید محدودی دارند. بنابراین هنگام ثبت ارزش آن‌ها در گزارش‌های حسابداری باید به میزان استهلاک آن‌ها هم دقت کرد.

تفاوت دارایی مشهود و نامشهود چیست؟

برای درک بهتر تفاوت های دارایی های مشهود و نامشهود به جدول زیر توجه کنید:

ویژگی	دارایی مشهود	دارایی نامشهود
وجودیت فیزیکی	دارای شکل فیزیکی، قابل دیدن و لمس کردن	فاقد شکل فیزیکی، غیرقابل دیدن و لمس کردن
ارزش‌گذاری	ساده	پیچیده
استهلاک‌پذیری	معمولاً با گذشت زمان فرسوده و مستهلک می‌شوند.	عمر مفید محدودی دارند و با گذشت زمان مستهلک می‌شوند.
تأثیر بر سازمان	دارای تأثیر مستقیم بر عملیات‌های روزانه سازمان مانند تولیدات و خدمات	دارای اثراتی مانند ارزش برند، وفاداری مشتری، مزیت رقابتی و...

میزان نقدشوندگی نقدشوندگی بالایی دارند. و نقدشوندگی کمی دارند.
 معمولاً به سادگی فروش می‌روند و معمولاً به سختی فروش می‌روند
 مثال انواع اخیتمان، زمین، ماشین‌آلات، حق اختراع، سرقفلی، علائم
 موجودی کالا و... تجاری و...

با مطالعه این جدول به سادگی با تفاوت دارایی‌های مشهود و نامشهود آشنا می‌شوید.

روش ثبت ارزش دارایی‌های مشهود و نامشهود در گزارش‌های مالی

این نوع از دارایی‌های شرکت هم باید در گزارش‌های مالی سازمان ثبت شوند، چرا که جزئی از اموال سازمان محسوب می‌شوند. به عنوان مثال، در ترازنامه که یکی از مهم‌ترین گزارش‌های مالی در هر سازمان است، دارایی‌های مشهود و نامشهود در بخش

دارایی‌های کل سازمان ثبت می‌شوند.

دارایی‌های سازمان در ترازنامه به دو دسته دارایی جاری و غیرجاری تقسیم می‌شوند. دارایی‌های مشهود و نامشهود معمولاً در دسته دارایی‌های غیرجاری جای می‌گیرند.

روش ثبت دارایی‌های مشهود در ترازنامه

دارایی‌های مشهود معمولاً به صورت مجزا و با توجه به نوع و ارزش دفتری آن‌ها در ترازنامه ثبت می‌شوند. در حالت کلی، مواردی که باید برای ثبت ارزش دفتری در نظر گرفته شوند، به ترتیب زیر هستند:

- **قیمت خرید یا بهای تمام شده:** هزینه‌ای است که شرکت در ابتدا برای خرید یک دارایی پرداخت می‌کند.
- **استهلاک انباشته:** استهلاکی است که از زمان خرید دارایی تا زمان تهیه ترازنامه روی دارایی اعمال شده است.

برای محاسبه ارزش دفتری یک دارایی مشهود باید بهای تمام شده آن را از استهلاک انباشته دارایی کسر کنید. با این کار به ارزش دفتری دارایی مذکور دست پیدا می‌کنید.

بنابراین فرمول محاسبه ارزش دفتری برای دارایی مشهود به شرح زیر است:

همان‌طور که اشاره کردیم دارایی‌های مشهود در ترازنامه به صورت جداگانه درج می‌شوند. به عنوان مثال، املاک و مستغلات (زمین و ساختمان) در سطری مجزا و تجهیزات و ماشین‌آلات هم در سطری مجزا در ترازنامه درج می‌شوند. هرگز نباید ارزش

کلی تمام دارایی‌های مشهود یک سازمان را به صورت یک گروه واحد در ترازنامه درج کرد.

روش ثبت دارایی‌های نامشهود در ترازنامه

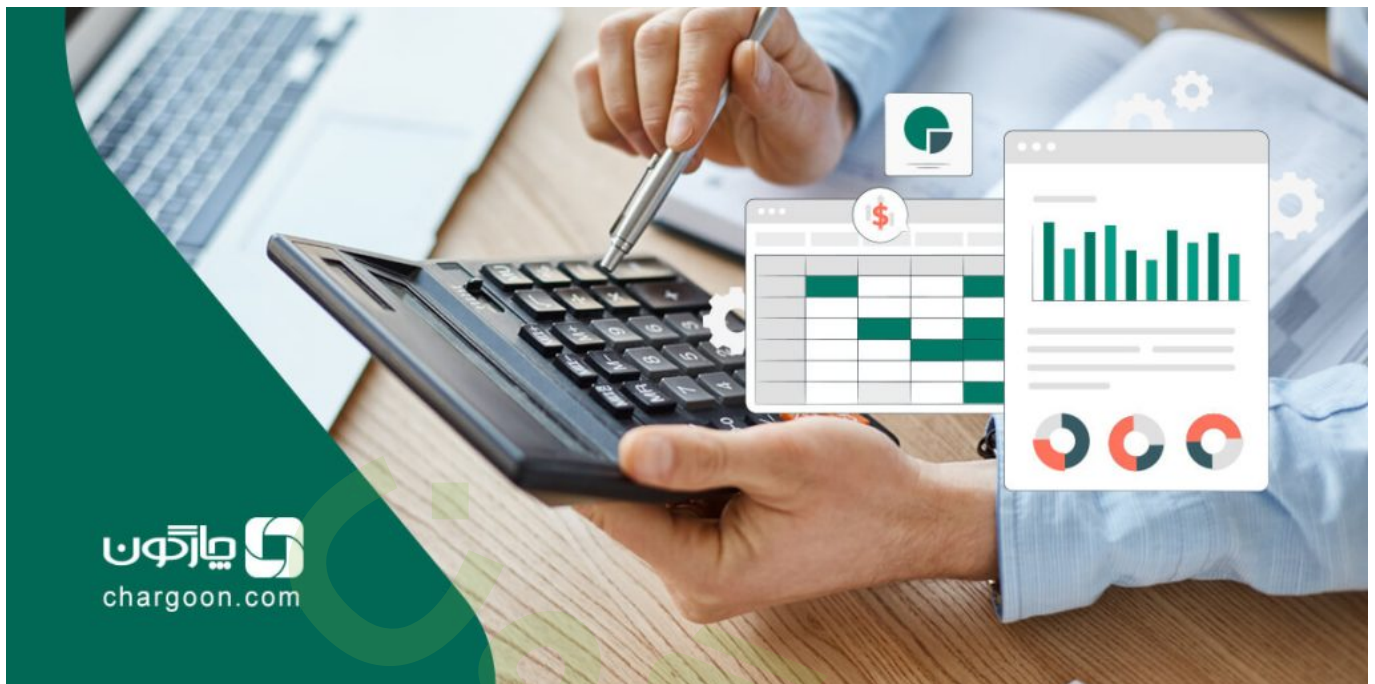
این دارایی‌ها هم در دسته دارایی‌های غیرجاری (بلندمدت) قرار می‌گیرند. برای ثبت ارزش این دارایی‌ها معمولاً به بهای تمام شده آن‌ها دقت می‌شود و با گذشت زمان استهلاك (امورتیزاسیون) هم شامل حال آن‌ها خواهد شد. توجه کنید بخشی از دارایی‌های نامشهود که عمر مفید نامحدود دارند، مشمول استهلاك نمی‌شوند. از جمله این دارایی‌ها می‌توان به علائم تجاری اشاره کرد.

برای ثبت ارزش دفتری دارایی‌های نامشهود باید به موارد زیر توجه کنید:

- **قیمت خرید یا بهای تمام شده:** هزینه‌ای است که برای خرید یا توسعه دارایی‌های نامشهود صرف می‌شود.
- **استهلاك انباشته:** امورتیزاسیون انباشته شده از زمان خرید یا توسعه دارایی تا زمان تهیه ترازنامه است.

برای محاسبه ارزش دفتری دارایی‌های نامشهود باید بهای تمام شده دارایی را از امورتیزاسیون انباشته کسر کرد. به عبارت بهتر، فرمول محاسبه ارزش دفتری دارایی‌های نامشهود به ترتیب زیر است:

لازم به ذکر است دارایی‌های نامشهود هم به صورت جداگانه در ترانامه درج می‌شوند و ارزش کل این بخش از دارایی‌ها هم نباید به صورت یک‌جا در ترازنامه نوشته شود.

تفاوت مفهوم استهلاك در دارایی های مشهود و نامشهود

باید به این نکته توجه کنید که مفهوم استهلاك در دارایی های مشهود و نامشهود متفاوت است. دارایی های مشهود مانند ساختمان و ماشین آلات به مرور زمان و با مورد استفاده قرار گرفتن، مستهلك و فرسوده می شوند. این در حالی است که میزان استهلاك در دارایی های نامشهود بر اساس عمر مفید آنها محاسبه می شود و این دارایی ها معمولاً فرسوده نمی شوند، چرا که موجودیت فیزیکی ندارند.

در صورت تمایل برای کسب اطلاعات بیشتر می توانید مقاله [انواع استهلاك حسابداری](#) را مطالعه کنید.

کاهش ارزش هم مفهوم دیگری است که باید به آن توجه کرد. اهمیتی ندارد که یک دارایی فرسوده شود یا عمر مفید آن تمام شود. هر دوی این اتفاقها در نهایت منجر به کاهش ارزش دارایی خواهند شد. به همین دلیل، بهتر است بخشی به عنوان کاهش ارزش در گزارشهای مالی سازمانها درج شود.

حسابداران سازمانها به صورت دوره‌ای برای محاسبه میزان استهلاک و کاهش ارزش داراییها اقدام می‌کنند و نتایج این بررسی را در گزارشهای مالی سازمان انعکاس می‌دهند. به این ترتیب، اعداد درج‌شده در ترازنامه به صورت دقیق و کاملاً صحیح، میزان کل دارایی سازمان در دوره‌های زمانی مختلف را نمایش می‌دهد. در نتیجه مدیران ارشد سازمان می‌توانند برای اخذ تصمیمات مهم از اطلاعات موجود در اسناد مالی استفاده و به آنها اتکا کنند.

راهکار مالی دیدگاه چارگون

یکی از ساده‌ترین روشها برای محاسبه ارزش داراییها و ثبت آنها در اسناد مالی شرکت، استفاده از [نرم‌افزارهای مالی](#) جدید است. بهره‌مندی از راهکار مالی دیدگاه چارگون (یا حتی هر یک از نرم‌افزارهای زیرمجموعه آن به تنهایی) تأثیر زیادی در عملکرد واحد حسابداری سازمانی شما ایجاد خواهد کرد.

کاهش احتمال خطای انسانی، افزایش سرعت در محاسبات، افزایش دقت در اسناد، گزارش‌گیری خودکار، کاهش ریسک مالی، افزایش بهره‌وری در واحدهای مالی و حسابداری، تنها بخشی از مزایای استفاده از این راهکار در سازمان است.

فهرست نرم افزارهای راهکار مالی دیدگاه چارگون به ترتیب زیر است. شما می توانید با توجه به نیاز و خواسته های سازمان خود، یک یا تمام این موارد را انتخاب کنید:

- [حسابداری شرکتی](#)
- [سرویس حسابداری تجمیعی](#)
- [نرم افزار خزانه داری](#)
- [نرم افزار بودجه و اعتبارات](#)
- [نرم افزار قراردادهای](#)
- [نرم افزار بهای تمام شده](#)
- [نرم افزار حسابداری دولتی \(حسابداری تعهدی\)](#)
- [نرم افزار عاملین](#)
- [نرم افزار درآمد](#)

کلیک کنید

برای دریافت دمو نرم افزارهای مالی

کلام آخر

دارایی های مشهود و نامشهود دو دسته از مهم ترین انواع دارایی ها در سازمان محسوب می شوند. آشنایی با تفاوت های این دو و نحوه محاسبه و درج ارزش آنها در اسناد مالی شرکت مانند ترازنامه اهمیت زیادی برای مدیران سازمان ها دارد، چرا که از این طریق

می‌توانند به دارایی حقیقی سازمان در یک دوره مالی پی ببرند. سپس با توجه به میزان دارایی سازمان، برای اخذ تصمیمات دیگر مانند خرید و فروش دارایی‌ها، شروع پروژه‌های جدید، گسترش پروژه‌های فعلی و... تصمیم‌گیری کنند.

